

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

STEVILKA 85.

JOLIET, ILLINOIS, 22. SEPTEMBRA 1914

LETNIK XXIII

Vojnska v Evropi se širi in postaja zares strašna.

Italija, Rumunija in Turčija že tudi pripravljene, da udarijo, prvi dve proti Avstriji, a zadnja z Avstrijo in Nemčijo. Trst, Goriško in južno Tirolsko v nevarnosti. Avstriji v Galiciji neprestrašeni v obrambi Przemysla.

Velika bitka na Francoskem se nadije z vso srditostjo.

London, 17. sept. — V brzovajki iz Pariza pravi poročevalec "Daily Telegraph", da so italijanski rezervisti v francoskem glavnem mestu sklicani za dan 28. sept. in da mislijo, da to pomeni vstop Italije v vojno.

Rim, potom Pariza, 17. sept. — "Giornale d'Italia" navaja petrograbski časopis "Birževija Vjedomosti", ki pravi, da odseva mišljenje ruske vlade v izjavi, da mora Italija vzeti Trent in Trst sedaj, s svojim lastnim orožjem, ali nikoli, kajti če tripelementa (Rusija, Francija in Anglija) zmaga, ni verjetno, da bode odškodovana Italijo s tem, da ji ta pokarino kot nagrado za samo neutralnost.

Obozreno posredovanje italijanskega, pravi baje ruski časopis, bi bilo zelo koristno v sedanjem trenotku v pomoci Rusiji v vojskovjanju proti Avstriji in Nemčiji.

Pariz, 17. sept. — Po nekem članku v milanskem časopisu "Avanti", je vjekovni pribičnik italijanski zapustil Berlin zaradi žaljivih opazek glede vedenja Italije v vojni, izraženih nekem uradnem salomu. Zatrjuje se, da je italijanski pribičnik odločno zavrnil žalitev.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Omenja se trdo bojevanje od strani nemško-polskih polkov v Vzhodni Prusiji.

Na primer, tri stotinje 59. pešpolka, nastanjena v Soldavji, so

izgubile 356 mož. In 47. pešpolk, z

glavnim stanom v Poznanju, je izgubil

268 mož. Oba polka sta večinoma poljska. En bataljon 136. pešpolka, nastanjen v Strassburgu, je izgubil 346 mož, ena sama stotinja je izgubila 7 častnikov in 114 mož. In tako dalje. Vkljub tem izgubam se so bojevali junakšo, pravi uradno naznanilo.

Pariz, 17. sept. — Brzovajka iz Niša, Srbija, Havas-agenturi pravi:

"Pricensi zopet z očenjivo, so Avstriji prebrodili reko Drino in šli proti Krupanom in Valjevu (srbski mest), kakih deset v petintrideset milij odnosno od bosenske meje).

"Ob fronti nad sestdeset milij, ki obsegajo Ljubovin, Svornik, Loznicu in Lešnicico, ob bosenski meji, so se bile obupne bitke štiri dni.

"Zadnja poročila pravijo, da je srbski položaj ugoden vkljub obupnim napadom."

Benetek, potom Pariza, 17. sept. — Med bojevanjem ob srbski meji so hrvatski polki utrpljeli ogromne izgube. Vsed njih plemenskega sovraštva do Srbov so bili izbrani, da vodijo prvi napad, in v svojem navdušenju niso počakali na podporo po topništvu, nego so slepo planili proti Srbom v diru namesto plezaje preko polja. Posledica je bila, da so padli v množinah vsled srbskega streljanja.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Omenja se trdo bojevanje od strani nemško-polskih polkov v Vzhodni Prusiji.

Na primer, tri stotinje 59. pešpolka, nastanjena v Soldavji, so

izgubile 356 mož. In 47. pešpolk, z

glavnim stanom v Poznanju, je izgubil

268 mož. Oba polka sta večinoma poljska. En bataljon 136. pešpolka, nastanjen v Strassburgu, je izgubil 346 mož, ena sama stotinja je izgubila 7 častnikov in 114 mož. In tako dalje. Vkljub tem izgubam se so bojevali junakšo, pravi uradno naznanilo.

Pariz, 17. sept. — Brzovajka iz Niša, Srbija, Havas-agenturi pravi:

"Pricensi zopet z očenjivo, so Avstriji prebrodili reko Drino in šli proti Krupanom in Valjevu (srbski mest), kakih deset v petintrideset milij odnosno od bosenske meje).

"Ob fronti nad sestdeset milij, ki obsegajo Ljubovin, Svornik, Loznicu in Lešnicico, ob bosenski meji, so se bile obupne bitke štiri dni.

"Zadnja poročila pravijo, da je srbski položaj ugoden vkljub obupnim napadom."

Benetek, potom Pariza, 17. sept. — Med bojevanjem ob srbski meji so hrvatski polki utrpljeli ogromne izgube. Vsed njih plemenskega sovraštva do Srbov so bili izbrani, da vodijo prvi napad, in v svojem navdušenju niso počakali na podporo po topništvu, nego so slepo planili proti Srbom v diru namesto plezaje preko polja. Posledica je bila, da so padli v množinah vsled srbskega streljanja.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Omenja se trdo bojevanje od strani nemško-polskih polkov v Vzhodni Prusiji.

Na primer, tri stotinje 59. pešpolka, nastanjena v Soldavji, so

izgubile 356 mož. In 47. pešpolk, z

glavnim stanom v Poznanju, je izgubil

268 mož. Oba polka sta večinoma poljska. En bataljon 136. pešpolka, nastanjen v Strassburgu, je izgubil 346 mož, ena sama stotinja je izgubila 7 častnikov in 114 mož. In tako dalje. Vkljub tem izgubam se so bojevali junakšo, pravi uradno naznanilo.

Pariz, 17. sept. — Brzovajka iz Niša, Srbija, Havas-agenturi pravi:

"Pricensi zopet z očenjivo, so Avstriji prebrodili reko Drino in šli proti Krupanom in Valjevu (srbski mest), kakih deset v petintrideset milij odnosno od bosenske meje).

"Ob fronti nad sestdeset milij, ki obsegajo Ljubovin, Svornik, Loznicu in Lešnicico, ob bosenski meji, so se bile obupne bitke štiri dni.

"Zadnja poročila pravijo, da je srbski položaj ugoden vkljub obupnim napadom."

Benetek, potom Pariza, 17. sept. — Med bojevanjem ob srbski meji so hrvatski polki utrpljeli ogromne izgube. Vsed njih plemenskega sovraštva do Srbov so bili izbrani, da vodijo prvi napad, in v svojem navdušenju niso počakali na podporo po topništvu, nego so slepo planili proti Srbom v diru namesto plezaje preko polja. Posledica je bila, da so padli v množinah vsled srbskega streljanja.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Omenja se trdo bojevanje od strani nemško-polskih polkov v Vzhodni Prusiji.

Na primer, tri stotinje 59. pešpolka, nastanjena v Soldavji, so

izgubile 356 mož. In 47. pešpolk, z

glavnim stanom v Poznanju, je izgubil

268 mož. Oba polka sta večinoma poljska. En bataljon 136. pešpolka, nastanjen v Strassburgu, je izgubil 346 mož, ena sama stotinja je izgubila 7 častnikov in 114 mož. In tako dalje. Vkljub tem izgubam se so bojevali junakšo, pravi uradno naznanilo.

Pariz, 17. sept. — Brzovajka iz Niša, Srbija, Havas-agenturi pravi:

"Pricensi zopet z očenjivo, so Avstriji prebrodili reko Drino in šli proti Krupanom in Valjevu (srbski mest), kakih deset v petintrideset milij odnosno od bosenske meje).

"Ob fronti nad sestdeset milij, ki obsegajo Ljubovin, Svornik, Loznicu in Lešnicico, ob bosenski meji, so se bile obupne bitke štiri dni.

"Zadnja poročila pravijo, da je srbski položaj ugoden vkljub obupnim napadom."

Benetek, potom Pariza, 17. sept. — Med bojevanjem ob srbski meji so hrvatski polki utrpljeli ogromne izgube. Vsed njih plemenskega sovraštva do Srbov so bili izbrani, da vodijo prvi napad, in v svojem navdušenju niso počakali na podporo po topništvu, nego so slepo planili proti Srbom v diru namesto plezaje preko polja. Posledica je bila, da so padli v množinah vsled srbskega streljanja.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Omenja se trdo bojevanje od strani nemško-polskih polkov v Vzhodni Prusiji.

Na primer, tri stotinje 59. pešpolka, nastanjena v Soldavji, so

izgubile 356 mož. In 47. pešpolk, z

glavnim stanom v Poznanju, je izgubil

268 mož. Oba polka sta večinoma poljska. En bataljon 136. pešpolka, nastanjen v Strassburgu, je izgubil 346 mož, ena sama stotinja je izgubila 7 častnikov in 114 mož. In tako dalje. Vkljub tem izgubam se so bojevali junakšo, pravi uradno naznanilo.

Pariz, 17. sept. — Brzovajka iz Niša, Srbija, Havas-agenturi pravi:

"Pricensi zopet z očenjivo, so Avstriji prebrodili reko Drino in šli proti Krupanom in Valjevu (srbski mest), kakih deset v petintrideset milij odnosno od bosenske meje).

"Ob fronti nad sestdeset milij, ki obsegajo Ljubovin, Svornik, Loznicu in Lešnicico, ob bosenski meji, so se bile obupne bitke štiri dni.

"Zadnja poročila pravijo, da je srbski položaj ugoden vkljub obupnim napadom."

Benetek, potom Pariza, 17. sept. — Med bojevanjem ob srbski meji so hrvatski polki utrpljeli ogromne izgube. Vsed njih plemenskega sovraštva do Srbov so bili izbrani, da vodijo prvi napad, in v svojem navdušenju niso počakali na podporo po topništvu, nego so slepo planili proti Srbom v diru namesto plezaje preko polja. Posledica je bila, da so padli v množinah vsled srbskega streljanja.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Omenja se trdo bojevanje od strani nemško-polskih polkov v Vzhodni Prusiji.

Na primer, tri stotinje 59. pešpolka, nastanjena v Soldavji, so

izgubile 356 mož. In 47. pešpolk, z

glavnim stanom v Poznanju, je izgubil

268 mož. Oba polka sta večinoma poljska. En bataljon 136. pešpolka, nastanjen v Strassburgu, je izgubil 346 mož, ena sama stotinja je izgubila 7 častnikov in 114 mož. In tako dalje. Vkljub tem izgubam se so bojevali junakšo, pravi uradno naznanilo.

Pariz, 17. sept. — Brzovajka iz Niša, Srbija, Havas-agenturi pravi:

"Pricensi zopet z očenjivo, so Avstriji prebrodili reko Drino in šli proti Krupanom in Valjevu (srbski mest), kakih deset v petintrideset milij odnosno od bosenske meje).

"Ob fronti nad sestdeset milij, ki obsegajo Ljubovin, Svornik, Loznicu in Lešnicico, ob bosenski meji, so se bile obupne bitke štiri dni.

"Zadnja poročila pravijo, da je srbski položaj ugoden vkljub obupnim napadom."

Benetek, potom Pariza, 17. sept. — Med bojevanjem ob srbski meji so hrvatski polki utrpljeli ogromne izgube. Vsed njih plemenskega sovraštva do Srbov so bili izbrani, da vodijo prvi napad, in v svojem navdušenju niso počakali na podporo po topništvu, nego so slepo planili proti Srbom v diru namesto plezaje preko polja. Posledica je bila, da so padli v množinah vsled srbskega streljanja.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Omenja se trdo bojevanje od strani nemško-polskih polkov v Vzhodni Prusiji.

Na primer, tri stotinje 59. pešpolka, nastanjena v Soldavji, so

izgubile 356 mož. In 47. pešpolk, z

glavnim stanom v Poznanju, je izgubil

268 mož. Oba polka sta večinoma poljska. En bataljon 136. pešpolka, nastanjen v Strassburgu, je izgubil 346 mož, ena sama stotinja je izgubila 7 častnikov in 114 mož. In tako dalje. Vkljub tem izgubam se so bojevali junakšo, pravi uradno naznanilo.

Pariz, 17. sept. — Brzovajka iz Niša, Srbija, Havas-agenturi pravi:

"Pricensi zopet z očenjivo, so Avstriji prebrodili reko Drino in šli proti Krupanom in Valjevu (srbski mest), kakih deset v petintrideset milij odnosno od bosenske meje).

"Ob fronti nad sestdeset milij, ki obsegajo Ljubovin, Svornik, Loznicu in Lešnicico, ob bosenski meji, so se bile obupne bitke štiri dni.

"Zadnja poročila pravijo, da je srbski položaj ugoden vkljub obupnim napadom."

Benetek, potom Pariza, 17. sept. — Med bojevanjem ob srbski meji so hrvatski polki utrpljeli ogromne izgube. Vsed njih plemenskega sovraštva do Srbov so bili izbrani, da vodijo prvi napad, in v svojem navdušenju niso počakali na podporo po topništvu, nego so slepo planili proti Srbom v diru namesto plezaje preko polja. Posledica je bila, da so padli v množinah vsled srbskega streljanja.

Berlin, potom Londona, 17. sept. — Uradni izkaz usmrćencev, objavljen danes, kaže 4,563 imen.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. I. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembu bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamojo POLEG NOVEGA TUDI STARINASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselj.

Joliet, Ill., 21. sept. — "Laže kakor brzojav", je rekel neki državnik za časa francosko-nemške vojne. Lažnivili brzojav smo, čitali v zadnjem času brez številnih ameriških časopisih vseh jezikov. Krivi niso časopisi, nego njihovi vojni poročevavci, ki posiljajo kriva poročila. Toda krivili so le deloma: kajti na bojišča ne smejo in poročajo samo to, kar izvijejo v slisijo iz daljave, a takisto se delajo iz muh slobni. Zato smo pa čitali toliko "kravah" poročil n. pr. iz Galicije. Na to severovzhodno pokrajino avstrijsko je Rus res navali že precej daleč, ampak ni pa bilo tistih "sijajnih" ruskih zmag, o katerih so brzovajke poročala na dolgo in siroko. Tudi niso Avstrije bežali kot zajci, nego so se umikali po dobro premišljenem vojnem načrtu, ki je bil izdelan že pred več desetletji za slučaj vojne z Rusijo. In da so avstrijski vojaki junaki, o tem pač nihče ne dvomi, ki pozna Avstrijo malo bolje nego rojen Američan. "Višeti jih moraš v voju, da razumeš njihovo hrabrost v zaničevanje smrti," je rekel neki visok nemški častnik, ki leži ranjen v Krakovu. In med temi hrabrimi vojaki-junaki v Galiciji so menda tudi slovenski fantje.

— Kje je kranjski 17. pešpolk? Rev. Jos. Pollak, slovenski župnik v Greenwoodu, Wis., je dobil od doma sporočilo, da sta oba njegova polubrat Fran in Karol Globocnik na ruski meji, prvi pri 17. pešpolku, drugi pri topničarjih. Iz tega je razvidno, da so kranjski fantje na Ruskem.

— Iz Calumeta, Mich., se nam poroča, da je tamkaj vse kakor mrtvo; ker nima nobene vrednosti in ga nimajo komu prodati, delo počiva.

— Krst. Dr. S. Gasparovich, naš dobit znani zdravnik, in njegova ga soproga Ana roj. Lopartz sta imela včeraj lep dan. Njuna prvorodenka je bila krščena v slovenski cerkvi na ime Mary Ann. Kumovala sta g. Josip Sitar, naš znani trgovec, in njegova ga, soproga Frances. Veseli boritne v dr. Gasparovichem stanovanju, 309 Hickory st., so se udeležili poleg te imenovanih tudi naš g. župnik, Rev. John Kranjec, g. George Lopartz s svojo družino in drugi srodniki. Kristinam je sledil izlet z avtomobili v Troy.

— Lovska sezona se je pričela. Tudi Slovencev je dobršno število v Jolietu, ki ljubijo lepi lovski šport. Toda raztresni so "po hribu in dolu", da skoraj ne vedo drug za drugega. Združiti so

se mislili v svoj slovenski lovski klub že lani in še poprej, ali lepi načrt je splaval po kanalu, in vsi zajeti pod Rockdalom so bili veseli slovenski lovski nezavednost. Pa to veselje jih je v kratkem minilo, kakor čujemo. Dr. M. J. Ivec, strelec-prvak med našimi lovcem, sklicuje tem potom vse slovenske lovec, ribice in "would-be-boys" na lovski shod, ki se ho vršil v četrtek, dne 24. sept., začenši ob 8. uri zvečer, v gostilniških prostorih g. Johna Grahka, 1012 N. Broadway. Namen tega shoda je ustaviti slovenski lovski in ribiški klub. Želeč, da se načrt izvede, kličemo našim lovcom: Lovski blag!

— G. Frank Završnik, potovalni zastopnik jolietške tirkve Slovenian Liquor Co., se je podal danes v Minnesota in drugam.

— Večernja šola v jolietški občinski "high school" bo otvorjena dne 5. oktobra.

— Novo leto so Judje obhajali včeraj (v nedeljo), in sicer 5.674. izra stvarite sveta. Novo leto imenujejo Judje "roš hošanah".

— Umor v kaznilični. V četrtek med obedom v jedilnici illinoiske državne kaznilične je 27letni kaznjeneč Frank Repetto zabodel z nožem v srce 23letnega kaznjence Charlesa McMastersa, svojega prejšnjega "prijatelja" vsled nekega prepira, oba iz Chicago, kjer bodo morivca menda obesili.

— Smrtna kosa. Družini Franka Semrov je zadnji petek umrl sin Stefan, star 5 let. Družina se posebno zahvaljuje g. Gregorju Petrovičiu in soprogi, krstnima botromu pokojnega, in vsem drugim za izkazano sočutje.

Youngstown, O., 18. sept. — Cenjeni urednik! Upam, da moj prvi dopis ne bo šel v koš. Želim namreč nekaj opisati današnje razmere, katere so slab tukaj, še bolj pa v starem kraju. Tukajšnje razmere so namreč slave, ali hvala Bogu, da se vseeno dobro preživimo. Delamo največ po 3 do 5 dni v tednu. Druge slave razmere po celi Ameriki so pa slab listi slovenski. Posebno "Proletarec" kot izdajalec domovine. Pod rusko vlado po mojem mnenju tudi za socialiste ne bo in sploh nikjer ne. Še edini "nepristranski" list G. N., kateri je že ves pobaran, se zdaj dopade socialistom, českalmu ga bomo dobili pod svojo rudočo zastavo. Tukajšnji par socialistov je sedaj vedno sovražilo G. N., zdaj so zanj, ker je tudi on čez naš domovino. S tem barvanim pisanjem pa se on prikupi večinoma le svojim nenaročnikom, tisočerim naročnikom pa se zameri. Lahko uredniki pišejo, ker jim je dobro tukaj, a pri tem je tisoč in zopet tisoč rev, kateri ljubijo svojo domovino Avstrijo in želijo še pod njo ostati. Kaj bo pod Rusijo, vprašata vas? Ali tam ne bo več siromaštva? Koliko pravice imajo Poljaki pod ruskim jarmom? Kakor slišim, da veliko manj kakor avstrijski. Tako bo i z nami Slovenci. Zatorej držimo za svojo domovino. Jaz mislim, da po vojski se bodo vsem nasprotim listom lahko solze cedile, ker do tega še ne pride, da bo Avstrija meni nič tebi nič propala tako hitro. "Proletarec" se potuje tudi za Srbijo. Ali ne veš, kaj se počenja vedno na srbskem dvoru? Gotovo se njuju dopade tako klanje, katero se je izvršilo pred II leti in kar se je letos tam skovalo. Koncem dopisa pozdravljam vse Slovence in Slovence, posebno pa ljubitelje domovine Avstrije.

A. Grezutti.

SPOMINI NA LETO 1866.

Ljubljanski "Slovenec" piše: Vrvenje zadnjih dni po Ljubljani je spominjalo na leto 1866. Po groznom porazu naše armade pri Kraljevem gradu dne 3. junija 1866 zbiralo so se od ust do ust pretresljive vesti in plăsile prebivalstva. Ta poraz pa je bil povod, da je tudi Italijanom zoperzastrel greben, in da je italijanski vojskovodja Lamarmor dne 20. junija napolnil naši južni armadi vojsko in še pred potekom stavljene roka prekorjal tedajno mejno reko Mincijo. Nadvojvod Albreht, ki je bil tedaj utaborjen s svojo armado pri Veron, udaril je dne 24. junija iz svojega tabora, zasedel vse višave v okolici ter se isti dan napadel sovražnika. In sreča topot italijanski armadi ni bila mila. Po hudem boju in velikih izgubah na obeh straneh porazila je naša armada italijansko ter z naskokom zavzela višavo Kustoco, zajela nad 2000 italijanskih vojakov ter mnogo topov in drugega oružja.

A. Grezutti.

SPOMINI NA LETO 1866.

Ljubljanski "Slovenec" piše:

Vrvenje zadnjih dni po Ljubljani je spominjalo na leto 1866. Po groznom

porazu naše armade pri Kraljevem

gradu dne 3. junija 1866 zbiralo so

se od ust do ust pretresljive vesti in

plăsile prebivalstva. Ta poraz pa je

bil povod, da je tudi Italijanom zoper-

zastrel greben, in da je italijanski vojs-

kovodja Lamarmor dne 20. junija na-

povedal naši južni armadi vojsko in

še pred potekom stavljene roka pre-

korjal tedajno mejno reko Mincijo.

Nadvojvod Albreht, ki je bil tedaj

utaborjen s svojo armado pri Veron,

udaril je dne 24. junija iz svojega ta-

bora, zasedel vse višave v okolici ter

se isti dan napadel sovražnika. In

sreča topot italijanski armadi ni bila

mila. Po hudem boju in velikih izgu-

bah na obeh straneh porazila je naša

armada italijansko ter z naskokom

zavzela višavo Kustoco, zajela nad

2000 italijanskih vojakov ter mnogo

topov in drugega oružja.

To je bila naša prva zmaga na ju-

gu, zmaga pri Kustoci.

Kakor blisk razsirla se je ta vesela

vest tudi po Ljubljani. Srečni začetek

vsičnega boja je vsele nesrečne bitke

pri Kraljevem gradu popiril razbur-

jeni prebivalstvo, pregnal malodruž-

nost in nove nade na skorajšnji čas-

mir vzkliklo so v sreči vseh zvestib

državljanov.

Z izredno pozitivnoščjo odzvali

so se Ljubljanci prošnji tedanjega

deželnega glavarja kranjskega, barona

Bacha, za pomoč ranjenim vojakom,

ki so se množili po ljubljanskih bolni-

nicah in drugih javnih prostorih — tu-

di sedanji "Ljudski dom" je bil nabito

poln trpečih junakov. Članice društva

milostnih gospa, ki so pobiralne po

Ljubljani darove v blagu in denarju,

se mislili v svoj slovenski lovski klub

že lani in še poprej, ali lepi načrt je

splaval po kanalu, in vsi zajeti pod

Rockdalom so bili veseli slovenski

lovski nezavednost. Pa to veselje jih

je v kratkem minilo, kakor čujemo. Dr.

M. J. Ivec, strelec-prvak med našimi

lovcem, sklicuje tem potom vse slo-

venske lovec, ribice in "would-be-boys"

na lovski shod, ki se ho vršil v

četrtek, dne 24. sept., začenši ob 8. uri

zvečer, v gostilniških prostorih g.

Johna Grahka, 1012 N. Broadway. Na-

men tega shoda je ustaviti slovenski

lovski in ribiški klub. Želeč, da se

načrt izvede, kličemo našim lov-

com: Lovski blag!

— G. Frank Završnik, potovalni

zastopnik jolietške tirkve Slovenian

Liquor Co., se je podal danes v Min-

neso in drugam.

— Večernja šola v jolietški občins-

ki "high school" bo otvorjena dne 5.

oktobra.

— Novo leto so Judje obhajali v

"would-be-boys" na lovski shod, ki se

ho vršil v četrtek, dne 24. sept., začen

IZ STARE DOMOVINE.

KRAJSKO.

— Na Brezjah. Dne 30. avgusta je g. knezoško dr. Jeglič imel na Brezjah ob 10. uri, pridigo v pontifikalno sv. maso v ta namen, da bi Marija, Pomočnica kristjanov pri Bogu izprosila zmago avstrijskemu orozju in tolažo vernikom v teh hudičih vojnih časih.

— Kranjska dežela čestita k avstrijskim zmagam. Deželni odbor kranjski je pod vtirom velike zmage avstrijske armade nad Rusi pri Krasniku v seji dne 27. avgusta sklenil odspolati Nj. c. in kr. Visokosti nadvojvodi Frideriku slediču brzojavko: Njegovi c. in kr. Visokosti presevletem gospodu nadvojvodi Frideriku, vrhovnemu veljunku skupne c. in kr. oborožene moći. Avstrijsko-ogrski glavni stan.

— Kranjski deželni odbor čestita, ustreza vzdvišenim četom vse dežele.

Vaš cesarski in kraljevi Visokosti in preslavni cesarski armadi na sijajnih

zmagi v Krasniku, prvem velikem uspehu na ruskem bojišču. Ponosno in zaupno zremo na svojo vojsko vseh narodov, najtrdnejši preprčani, da ji bodo naklonjeni z Božjo pomočjo pod androm in krepkim vodstvom Vaših cesarskih in kraljevih Visokosti nadaljnje odločilne zmage do srečnega konca. Sustersič, deželni glavar.

— Iz kranjskega deželnega odbora.

Deželni finančni je v seji dne 27.

avg. poročal deželni glavar, da bo država slejkoprej redno izplačevala deželne doklade in državne preodkaze.

Odobrila se je prireditev dveh strežniških tečajev v deželni bolnici, kakor tudi centralna akcija deželnega odbora

za pomoč rodbinam vpoklicanih vojakov in pa organizacija varnostne službe po občinah in organizacija deželne posredovalnice za delo. — Skleneila se je tudi provizorija ureditev dejemkov za rodbine vpoklicanih deželnih uradnikov.

— Državna izplačila za konje in vozove. Z dne 20. avg. poročajo: Mnogi

kmetje so žalostni, ker jim je vojska

uprava odkupila konje in vozove, a

niso dobili za njene dogovorjene kupnine,

ampak samo državne nakaznine.

Naj bodo dotični potolaženi. Avstrijsko finančno ministrstvo je namreč že

dne 14. avgusta nujno naročilo dežel-

nim finančnim oblastim, da takoj pri-

no potom poštne hranilnice izplačevat

dotične zneske za konje in vozove, ki

so nakupili vsled mobilizacije. Z

izplačevanjem se je pričelo že dne 18.

avgusta.

— "Župan je krv", pravijo mnogi

ljudje na deželi, ako je bil kdo poklican,

da pomaga opravljati razna dela

pri vojaštvu, če tudi ni bil nikdar voj-

ak. Drugi zopet pravijo, da so župani

krivi, ako morajo posestniki prodati

radi ali neradi, odvisno govedo vojni

upravi. Župani so v sedanjih časih

pravi reveži. Mnogi ne ve, kje mu

radi oblinih uradnih opravkov stoji

glava. Postava o vojnih dajatvah ja-

no pravi, da ima oblast pravico, poklicati vsakogar, če tudi ni bil vojak, da

pomaga opravljati razna dela za voja-

štv, kakor nalaganje blaga itd. Gle-

de prodajanja govedi vojni upravi pa

določuje postava o vojnih dajatvah, da

morajo posestniki prodati svojo od-

viano živino vojni upravi. Župan, ki

popisuje dotično živino, torej stori sa-

mo to, kar mu je oblast ukazala. Se-

veda oblasti živino plačajo, kakor je v

posebni ministrski odredbi določeno.

— Državna podpora za družine vpoklicancev. "Gorenje" dne 21. avg. piše: Državna podpora za družine vpoklicancev dela še vedno nekaterim ljudem preglavice. Naj podamo še nekoliko pojasnil. Družine tistih vojnih, ki so v aktivni službi, ne dobijo več podpore. Dobijo pa podporo družine tistih, katere je vpoklicani vojak s svojim delom preživeljal, in sicer od tistega, ko je vsled poziva k vojakom brezhal vpoklicanca zasluzek. Deželni so podpore žena, zakonski in nezakonski otroci (otroci dobijo do dneva, ko so osem let starci, samo polovica; prijavijo naj se pa so otroci, ki bodo sedaj rojeni, da se začne dobiti podpora od dneva rojstva), potem vpoklicanca starci, starci oče in starci mati, sestrica in sestri (moževi starši), tata, tatačka (ženini starši), očim in mačeha (ne pa pastorčad), bratje in sestre, vasi in tolki meri kolikor jih je vpoklicane podpiral. Državna podpora je 70 vin, na dan za živež in 35 vin, za najemšino (če do njima svoje hiše). Podpora ni miloščina za nekatere posebne revne družine, ampak je prekrbnina za tiste sproge, katerih vzdrževanje vsled vpoklicave trpi škodo. Družine kapitalistov seveda ne dobesed, aleso se izve o njihovih premoganjah razmerah. Kmetje, če imajo tudi precej posestva, ki si pa morajo s svojimi žužli puliti iz zemlje vsakdanji krah za družino in plačevati še kakšni obresti od dolgov, pa niso kapitalisti, in takih vpoklicancev družine, ki iščejo zdaj tuje pomoč za obdelovanje kmetij, naj se le zglaže za podporo in pravno povedo, koliko je bilo vredno do vpoklicanca. Priznati se mora, da je ta zakon obrnil marsikako solzo in da je njegova pomoč prišla naglo.

— Prevz. knezoško dr. Mihael Na-

potnik je izdal pastirsko pismo na svoje

javantske škofijane, v katerem jih

v vznešenih besedah navdušuje, naj

posvetijo v teh resnih časih ljudi Av-

striji vse svoje molitve, besede in do-

bela dela.

— Vzgledna katoliško-slovenska ob-

cina. Občinski odbor občine Sv. Križ

nad Mariborom je v svoji seji dne 14.

avgusta 1914 sklenil darovati iz ob-

činskih sredstev 100 K za avstrijski

"Rudeči križ." Občani, sami vzgledni

katoliško-slovenski moži, so datovali

še iz svojega 74 K. Skupni znesek 174

K se v enakih delih razdeli za ranjen-

ce in družine vpoklicanic.

— Obsojeni prijetaj Srbov. V Ma-

riboru je bil pred okrožnim sodiščem

obsojen na tri mesece zapora črkosta-

vec Janez Klinz, ker je v neki kavarni poveličeval Srbe, Avstrije pa psoval s sodrgo. — Pleskar Avg. Bečela je bil obsojen na 6 mesecev zapora, ker je odobravil saraješki umor. — Mlinarski pomočnik Franc Lovrec, star 46 let in pristojen v ptujski okraj, je bil zaradi odobravanja saraješkega umora v tajni sodniški razpravi obsojen na 6 mesecev zapora.

— Ponesrečen rezervist. Med postajama Poljčane—Celle je dne 13. avgusta padel rezervist Janez Pliberšek iz vlaka, ki je bil v polnem tiru. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnišnico.

— Drakši pri Veliki Nedelji. Barbari Hrzič je šel mož v vojsko, hiša in drugo poslopje pa sta ji na Marijin praznik zgorela. Po pozni sv. maši so šli tamkaj mimo nikoški šolarji, izmed katerih je eden streljal s pisto na strelne zamaške, kakršni se prodajajo po naših trgovinah; žveplena iskra je odletela v za hlevom zloženo slamo in v četrti ure je bila že itak osamljena že naše večja sira.

— Revolverjem streljali. Dne 12. avgusta je delalo več deklek na njivi Franceta Cvirna v Senovem pri Brezjah. Po delu so se podala v gostilno Mihaela Ajdaška, v kateri je sedel tudi posestnik sin Alojzij Buhi iz Reichensteina. Ta je začel objemati tuja dekleka. Ena, Marija Vovk, ga je odločno zavrnila in mu strigala ovratnik Komaj pa je zapustila gostilno, jih je Buhi sledil in ji pritožil zašnico. Ta je povedala to svojemu delavskemu tovaršu Francetu Suharju, ki je poklical Buha na odgovor. Pri tem se je vne pretepel, pri katerem je Suhar večkrat na tla vrgel svojega nasprotnika. Slednji potegne poteg Buhi revolver, ustrel na Suharja trikrat ter ga pri tem zadene v srce, da se mrtev zgredi na tla. Buha so zaprli.

— Jurklošter. Dne 10. avgusta je umrl v Lahovem grbnu Jožef Robič, posestnik mlina in žage. Rajni zapuščeno ženo in 6 nepreskrbljenih otrok. Najstarejši sin Franc je pri vojakih, drugi Alojzij pa v Nemčiji v rudokopilih. Pokojni je bil skrben gospodar.

— Vihar s točo. Iz St. Ilij v Slov. gor. se poroča: Dne 15. avg. je prihrul od severozahodne strani velik vihar z nalivom in točo. Ze stari ljudje ne pomnijo tako hude toče, kakor je padala ta dan. Vinogradji, da počni poljski pridelki so uničeni. Toča je zadel del svecinske, velik delj šentiljske in jareninske župnije.

KOROŠKO.

— Himen. Dne 23. avg. se je poročil v Borovljah na Koroškem gospod Joško Čevelj, c. kr. oficial na finančnem ravnatljivstvu v Trstu, z dražestno gospicu Milico Borovnikovo, hčerko občeznanega tovarnarja pušč. — Ženin se je takoj podal po poroki k svojemu vojaškemu krdelu, kamor je pozvan, da v teh resnih dneh vrši svojo vojaško dolžnost.

— Blagoslovjenje orožja. V načrnosti deželnega predsednika, deželnega glavarja in mnogobrojnih občinstva se je 5. avg. vršilo v Celovcu na slovensko blagoslovjenje orožja huzarskega polka. 10. avg. je vojaški kurant Andrej Trupce slovensko blagoslovil orožje domačega 7. pešpolka.

— Iz Gornjega grada. Okrajski šolnik svet gornjegrajski je ukazal nekemu vodstvu, ki ni rešilo nekega nemškega dopisa od sodnije, češ, da slovenski uradnik, da mora dotični dopis rešiti. Avstrijska pravica!

PRIMORSKO.

— Smrtna kosa. Umrl je dne 19. avg. v garnizijskih bolnišnicah v Gorici dr. Ivan Debenjak, c. kr. namestni št. vodnik v Hercegovini koledarji "Sloga", ki izhaja v New Yorku.

— Član hrvatskega kraljevega gledališča v vojski. Vsled vojske so morali izostati tudi v Zagrebu v Eureki v Centennial-Eureka-rudniku v Eureki je danes polpolude brez upra pokopalo dvanaest delavcev. Sedem izmed njih je bilo oženjenih in pet samskih, a vsi imajo sorodnike v kempu, ki stoe ob vhodu v rudnik, izpodvajajoč reševalce v večjemu trudu.

ŠAH AHMED MIRZA, PERZIJSKI VLADAR.

Šah Ahmed Mirza, mladi perzijski vladar, je bil kronan v Teheranu dne 21. jul. t. l., na svoj osemnajsti rojstni dan. In že so se tudi pričele zarote na njegovo življenje.

Dvanajst ruderjev zasutih.

Salt Lake City, 17. sept. — V drtje v globini 1,600 čevljiev v Centennial-Eureka-rudniku v Eureki je danes polpolude brez upra pokopalo dvanaest delavcev. Sedem izmed njih je bilo oženjenih in pet samskih, a vsi imajo sorodnike v kempu, ki stoe ob vhodu v rudnik, izpodvajajoč reševalce v večjemu trudu.

"Bil sem zelo slaboten."

— Odvzeti poštni debit. Bosenska vlada je odvzela poštni debit za Bosno in Hercegovino koledarji "Sloga", ki izhaja v New Yorku.

Hrvatje se radujejo.

Zagreb, 18. avg. — Zagrebški župan je mestno prebivalstvo s posebnimi letnimi obvestili o brzjavnjem naznanih poveljnikov zagrebškega polka, da se je polk na bojišču vedel posebno junak. Hrvatski junaki so vrčli sovražnika nazaj in so zaplenili več zastav ter mnogo drugih zmagovalnih znamenj. Akoravno je imel polk precejšnje izgube, vendar so bili vrli Hrvati sovražniku vedno trdno za petnam ter ga zasedovali v notranjost Srbije. Počelo je to, da je zmagal v Zadru. — Zoper živčne oslablosti, nesposobnost in neravnost poskusite Severov Nervoton. Cena \$1.00 v vseh lekarnah ali na nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. — Sept. T.

Z A KRATEK ČAS.

— V neki večji vasi je gospod župnik naznani, da se bode isto nedeljo pobralo med mašo za paganske otroke in misionske namene med zamorci. Ko je cerkevni prišel med pobiranjem pušči tudi do vaškega mesarja, je ta zagodnjal, da on ne da nič za misije. Cerkevnik mi nato postavlja pušči se bliže in prav: "Ce ne daste nič, naj bo. Sedaj pa vzemite ta drobir iz pušči in obdržite ga zase. Ta denar je tako ali tako določen za pagane."

Cigan je prišel k ženi v hiši in jo prosi, naj mu da kaj jesti. Žena zatrjuje, da nima prav nič pri hiši, da bi mu mogla dati. Cigan pravi:

"Dajte mi pa vsaj ponev in malo vode, da si napravim klinov močnik."

Žena začudenja radi imena "klinov močnik", mu da, kar je zahteval. Cigan vzame zelenj klin, ga dene v ponev, nalije v njo vodo in postavi vse na ogenj.

Ko se voda segreje, hoče imeti malo soli; žena je da, in on posoli vodo.

